

SVENSKA ESPERANTO-TIDNINGEN LA ESPERO

Mars 1943

31 årg. Nr 3

ORGAN FÖR SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET

Svedlanda movado.

Kara samideano!

Je via afabla letero Espero volas unue danki kaj due provi iom rakonti el Svedlando. Vi sopiras kiel ni pri la paco kaj esperas — ankaŭ kiel ni — ke ni, "en paco vivantaj feliĉuloj eltenu".

Certe ni sentas nin kiel feliĉuloj kaj provas renkonti ĉiajn malfacilaĵojn kun trankvilo, sciante ke ili ĉiam estas multe pli mildaj ol tiuj, kiujn vi en militantaj landoj devas suferi.

Tamen ankaŭ por la movado en nia lando la longdaŭra milito estas tre granda malhelpo — tion ni ne povas nei — ĉar la interrilatoj kun eksterlando estas aŭ limigitaj aŭ tute baritaj, kaj pro tio la propagando por esperanto inter svedoj estas tre malfacila. Ni tamen laboras. Ni streĉas nian forton, ni ne volas pereji, ni volas ne nur elteni, ni volas kreski.

Ni havas multon, kio devus doni al ni konfidon kaj eblecojn.

Ni povas ĝoĝi, ke nia nacia organizo Sveda Esperanto-Federacio restas kiel centra forto, ke ĝi havas bonan rilaton kun la laborista movado, eĉ komunan institucion, Sveda Esperanto-Instituto, kiu lerte gvidas la studlaboron per kontrolado de lernolibroj kaj ekzamenoj. Pasintan jaron oni decidis fiksaĵn tagojn, unu printempan kaj unu aŭtunan, por la skriba ekzameno kaj dissendon de por la tuta lando komunaj taskoj por ĝi. Ĉi tiun jaron la instituto turnis sin al la malnovaj esperantistoj kun nova ideo, "Esperanta studservo", koresponda kurso je 15 leteroj, ĉiu sekvata post 15 tagoj de modelsolvo kun gramatikaj rimarkoj, laŭ kiuj la lernanto povas mem korekti sian propran solvon de la letero.

La ĉiutagan ekspedan laboron kun tiu kurso faras sub instituta gvido la vigla klubo en Malmö. En la Malmöa distrikto (Skania) oni multe okupas sin pri la grava hodiaŭa tasko, daŭrigaj kursoj por la malnovaj esperantistoj, kaj tiam oni ne nur pensas pri la venontaj pacaj tagoj sed ankaŭ pri tio ke la Svedlanda esperantokongreso dum 1943 estos aranĝita en Skanio, nome en Helsingborg. La preparan laboron en Helsingborg ni ne ĝenu per malkovro en tiu publika letero. Ni tamen povas flustri, ke oni preparas surprizojn.

Kvankam multaj esperantistoj forlasas siajn klubojn, la plimulto el la kluboj brave daŭrigas sian laboron ne hezitante aranĝi kursojn, eĉ se nur du aŭ tri anoncas sin.

Plej grave tamen estas, ke oni povas vivteni la interesecon de la malnovaj anoj kaj instrui al ili, ke nenia morgaŭa movado estas ebla, se ni ne eltenos la hodiaŭan tagon.

Pro tio la kluboj regule kunvenas, kaj kelkaj daŭre eldonas proprajn informfoliojn kiel antaŭe. Kluboj ligitaj kiel provinca distrikto eĉ disdonis kristfestan literaturan kajeron kun tre valora enhavo. Ĝi venis kiel respondo al la plendoj pro laŭtempe necesa malgrandigo de la laboro en la Sveda Eldona Societo. "La Espero", kiu estas inter la eldonaĵoj de tiu societo, montras per sia malgrandigita formato la malfacilaĵojn de la entrepreno. La kluboj helpas sin per propraj esperanto-folioj, ĉiam bonaj per lingva ekzercado en la kluboj, kaj kelkaj tre ŝatataj ankaŭ ekster la klubo. ekzemple "La Folio" de Malmöa klubo kaj "Nia Parolilo" de la Gotenburga klubo.

"Nia Parolilo" estas eldonita en kunlaboro kun ABF, t. e. la Laborista Kleriga Asocio, kaj donas ekzemplon de principo, laŭ kiu la kluboj ofte labcras: ili serĉas kunlaboron kun aliaj organizoj, kiuj turnas sin al la sama publiko kiel ni.

Sveda Esperanto-Federacio havas por siaj interrilatoj kun la gazetaro specialan organon nomitan "Pressinformation", kiu kolektas eltranĉojn kaj dissendas tiajn sciigojn pri esperanto, kiaj eble havas interesecon por la sveda gazetaro. Dum la nuna jaro oni ĝojas i. a. pri la apero en multaj gazetoj de interesplena biografio-artikolo pri d-ro Zamenhof, verkita de nia energia samideano Martin Fejde el Jönköping.

Kun la nomo Fejde ni alproksimiĝas al unu el la plej gravaj punktoj de nia sveda esperanto-movado. S-ro Fejde dum multaj jaroj laboris por konvinki nian federacion ke oni devas starigi salajritan postenon unue por gardi siajn okazajn venkojn en diversaj lokoj, due por ebligi neniam ĉesantan propagandon. En la jaro 1941 li sukcesis, kaj post la novjaro 1942 laboras por ni sindiko kiel vojaĝanta reprezentanto de la federacia estraro, kiel prelegisto kaj kiel kursgvidanto.

La por la afero kolektata mono ne estas tiel granda ke la sindiko povas ĝui sian vivon sen multe da laboro, sed la federacio havis la ŝancon trovi viron, kiu krom lerteco kaj intereso posedas la fizikan forton de juneco, necesan por streĉa laboro kaj la malfacilaĵoj dum ofta vojaĝado, precipe nuntempe. Lia nomo estas konata en multaj esperanto-rondoj, Tiberio Morariu, la rumano, kiu en 1933 hezite vojaĝis al Svedlando kun 3-monata kontrakto kiel instruisto, sed kiu restis unue tri jarojn, poste revenis kaj nun de longe estas sveda civitano.

Liaj raportoj donas bonan bildon de la nuna stato de nia sveda esperantovivo, kaj la observado de la gazetaro, por kiu la sindiko estas objekto, helpas nian propagandon. La prelegoj de la sindiko en kluboj kaj lernejoj estas unu el liaj plej gravaj taskoj flanke de la kursoj en

La grandfaro de Tove Strabulo.

FABELO.

De Stellan Engholm.

Tove Strabulo estis bienulo en la vilaĝo Frötuna. Kiam li iris tra la vilaĝo, li ĉiam ekzamenis la kampojn, brutojn kaj domojn de siaj najbaroj. Farante tion li tenis sian vizaĝon rekte antaŭen, kvazaŭ li nenion atentus ĉirkaŭ si. Anstataŭe li turnis la okulojn al la direktoj, kien li deziris rigardi. Li kredis, ke la homoj ne rimarkas lian scivolemon, kiam li tiel faras. Sed ili rimarkis lian manieron kaj pro ĝi donis al li la postnomon.

Lia bieno apartenis ne al la plej grandaj sed ankaŭ ne al la plej malgrandaj. Kaj ĝi havis bonan lokon, ŝirmita de la norda vento, deklivanta al sudo kaj suno.

Tove tamen asertis, ke lia bieno estas la plej malbona en la vilaĝo. En certa maniero li pravis, tamen ne en tiu senco, kiun li mem donis al siaj vortoj.

— Rigardu miajn kampojn! li diris al la najbaroj. Tie ĉi la gigantoj iam havis ludejon kaj ekzercis sin en ŝtonjetado, kaj ĉiam ili havis kiel celon ĝuste tiun terpecon, kie kuŝas mia bieno. Kaj nun devas mi, kompatinda homo, suferi pro tio! Krome fiksigis al iliaj ŝuoj kaj vestoj malbonaj semoj el ilia hejmloko, kaj ĉiujn semojn ili skuis de si en la loko, kie mia bieno estas. — Sed kial ĝuste mi ricevis ĉion en mia bieno? Ne ekzistas justo en la mondo!

La najbaroj diris:

— Vi stulte plendas. Ankaŭ niaj bienoj estis ludejo por la gigantoj, ankaŭ sur niajn kampojn ili ĵetis malbonajn semojn, kiuj fiksigis al iliaj krurvindoj kaj roboj, kiam ili survoje tien ĉi kuris tra siaj hejmaj kampoj. Sed ni forportis la ŝtonojn kaj radikeltiris la malbonajn plantojn. Faru vi same anstataŭ kuŝi sur la benko apud la forno aŭ iri sur la vojoj kaj strabi sur bonan rikolton sur kampoj de aliaj!

Sed tiam malico ekbrilis en la okuloj de Tove.

— Ŝtonkolektantoj kaj kurbodorsoj, kardoŝirantoj kaj fosratoj! Tio estas metio por vi sed ne por mi. Tiaj grandfaroj konvenas por servistoj kaj servistinoj.

*

Jen venis denove printempo. Akvo plaŭdis en la drenkanaloj, vaporo levis sin de la tero, alaŭdoj trilis super brunaj kampoj. La tutajn tagojn la bienuloj iradis malantaŭ plugilo kaj erpilo aŭ iris tien kaj reen sur la kampoj kun la semokorbo sur la ventro, dum ili solene lasis la flavajn grajnojn plui sur la nigran teron.

Sed en la bieno de Tove la neplugitaj kampoj estis flavaj de tusilagoj, kaj la multaj nekulturitaj terpecoj estis blankaj kiel pro neĝo, kiam ekfloris la pikilarbustoj.

Ju pli bela kaj riĉa fariĝis la printempo, des pli malhela fariĝis la mieno de Tove. Kiam venis tiu vespero, kiam oni bruligas ĝojofajrojn kaj salutas la someron per ludoj kaj kantoj, tiam Tove forlasis sian domon kaj iris en la arbaron.

lokoj, kie la intereso estas sufiĉe granda por permesi al la sindiko halti kaj resti kiel instruisto.

*

Ni rakontas, kiel vi vidas, kara fremdlanda amiko, pri niaj organizoj, kaj nun ni volas konfesi, ke ni faras tion parte fanfarone, parte hontante. Niaj organizoj estas bonaj, sed ĉu ni kuraĝas diri ke ankaŭ iliaj rezultoj estas bonaj?

Kiam ni venis ĉi tien en nia letero, ni haltas, kaj vi certe komprenas, kial ni en tia maniero publike respondas al via letero.

Nia opinio estas, ke ni havas sufiĉe multajn kaj bonajn rimedojn por fari bonan esperantolaboron, kaj tion ni ne nur volas rakonti al vi, sed pri tio ni ankaŭ volas memori niajn svedajn samideanojn. Ĉu ili havas rajton pensi kaj diri, ke la tempoj estas tiel malbonaj por ĉia laboro, ke ili neniam aŭ preskaŭ neniam povas fari aŭ esperi? Ne, ne...

Nia plej alta deziro estas ke ni, kiam ni havos eblecon renkontiĝi, povu raportiti al vi, ke la svedoj eltrovis la eblecojn ĉe siaj institucioj kaj malavare subtenis ilin kaj diligente uzis — jes — uzis ilin.

Stockholm la 1an de marto 1943.

Esperplene via
Red.

Okaze li venis al la malnova ofera fonto en la kverkarbaro. Li haltis antaŭ ĝi kaj rigardis en la nigran akvon. Subite li elprenis kelkajn arĝentajn monerojn, kiujn li havis en sia poŝo kaj unu post la alia ĵetis ilin en la malhelan fonton.

— Mia forto estu granda kiel mia malamo! li sible flustris, kiam la blankaj moneroj plaŭde malaperis en la akvo.

Kaj subite li sentis sin mirakle ĝrande kaj forta, la sango fluis en liaj vejnoj kiel printempaj riveroj, kaj la muskoloj ŝvelis sub la haŭto kiel riveregoj dum inundo.

Kiam li levis la kapon, li vidis la arbaron kiel freŝverdan herbotapiŝon sub siaj piedoj. La vilaĝo kuŝis antaŭ li kiel piedolonga kaj piedolarĝa loko, kaj la domoj estis grandaj kiel pizoj.

Singarde li faris kelkajn paŝojn antaŭen por provi siajn piedojn. Poste li komencis per piedfrapoj frakasi la grandajn montojn ĉirkaŭ la valo, kaj el la rokoj li faris grandan barilon ĉe la suda flanko de la valo. Eĉ momenton li ne ripozis. Li klopdis kaj penadis kiel neniam antaŭe en sia vivo. Ŝvito fluis kiel riveroj sur liaj vangoj, kaj ĝi vaporigis kaj ŝvebis ĉirkaŭ li kiel nuboj.

Fine li havis barilon same altan kiel li mem. Tiam li komencis senti lacon kaj diris al si, ke eble lia laboro jam sufiĉas.

Sed kiam li rektigis la dorson por ripozi, li sentis, kiel lia granda forto malaperas, kaj kiel li kapturte rapide malgrandiĝas. Post momento li trovis sin antaŭ sia propra domo kaj li ne estis pli granda ol antaŭe. Sed la dorso kaj la brakoj doloris, kvazaŭ ili estus frakasitaj de la severa laboro.

Sed kiam li rigardis supren por ekzameni sian kreaĵon, li ektimis. Tute proksime al lia bieno levis sin ĉielaltaj, krutaj montoj. Ĉirkaŭ iliaj pintoj muĝis sovaĝa neĝoŝtormo, kaj sur la nudajn deklivojn falis pluvo, kvazaŭ giganto estus verŝinta el sia sitelo tutajn lagojn.

Tove Strabulo premis la ĉapelon sur la orelojn kaj kuris en sian domon tiel rapide, kiel liaj lacaj piedoj povis lin porti, kaj tie li kuŝigis sin en sian ordinaran lokon sur la fornobenko. Li aŭdis tondron brui kaj vidis fulmojn brili, kaj la akvo fluis kiel torentaj riveroj ekster la domo. Li tremis pro teruro kaj malvarmo, sed antaŭ la mateno li endormiĝis pro laco.

Kiam li vekigis kaj elŝovis sian kapon tra la pordo, li ne vidis eĉ manplendon da tero en sia propra bieno, ĉie estis nur nuda rokogrundo. Sur la kampoj de la najbaroj restis la pli granda parto de la tero, sed ĉio kreskanta estis frakasita de hajlo kaj pluvo kaj estis grandparte forportita de la akvo.

Sed la granda montokonstruaĵo estis for. Li frotis siajn okulojn, ne kredante ilian ateston, sed kiom ajn li gapis, li sukcesis trovi neniun postesignon de sia granda laboro. Kaj malgraŭ ĉio li ĝojis pro tio.

Li eliris kaj sur la vilaĝa strato li renkontis la najbarojn, kiuj ĉagrenitaj kaj kun larmoj en la okuloj rigardis siajn detruitajn kampojn.

— Kia fivetero ili diris. Neniu homo memoras ion similan. Malbona potenco volis detrui nin.

— Jes, jes, diris Tove kaj rigardis al la tero. Poste li turnis la okulojn tiel, ke li vidis sian propran bienon, ĝemis kaj aldonis:

— Kaj kiel kutime la sorto plej forte frapis min.

Stellan Engholm.

Stellan Engholms nya bok:

**Maljunulo migras
Vengo**

du kamparaj noveloj.

Pris kr. 1:50 + porto och oms.

Använd beställningskortet med detta nummer!

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO
Fack 698, Stockholm 1

KOKIN-AKADEMIO.

Aktuala komedio.

De F. Szilágyi.
(Daŭrigo.)

Svante Andersson (fiere): Antaŭ tri monatoj, kvar horoj, dekdu minutoj kaj 30 sekundoj la estraro de la klubo faris historian decidon, ke la klubo uzos siajn interrilatojn ekster Eŭropo por faciligi la krizproblemojn de nia lando. Ni ĉiuj konas la gravecon de la ovproblemo. Ni ĉiuj scias, ke niaj kokinoj perdis sian moralon dum tiu ĉi terura milito. Ili ne havas plu la samajn kvalitojn, kiel en la belaj pacaj tempoj, kiam ili senhezite metis siajn ovojn sur niajn tablojn. Nuntempe ili ne faras tion kaj se tamen jes, tiuj ovojn estas tro malgrandaj kaj malmultaj al la kupone nutrataj stomakoj. En la genia kapo de nia kasistino (*per poŝlampo li lumigas la kapon de la kasistino*) naskiĝis la genia ideo, ke ni interrilatiĝu kun la Verda Mgam-mgam-Klubo en Tanganjika kaj de tie ni petu specimenon de struto. La struto estas granda, terure granda birdo, kiu ... sed eble fraŭlino Fermula Okulia Liljeblad bonvolus ripeti antaŭ la publiko tiujn historiajn vortojn?

Prezidanto: Mi dankas vin, sinjoro Andersson.

Kasistino: Mi diris, ke ni havigu struton al la kokinaro de Grönköping. Por ke ili lernu, kiel oni povas kovi grandajn ovojn. Ke la ambicio pelu ilin antaŭen, fari ĉiam grandajn ovojn, ke ili lernu pli grandajn ovojn, plej grandajn ovojn.

Prezidanto: Ni skribis leteron al la Esperanto-Klubo en Tanganjika kaj mirakle al la internacia frateco tra milito kaj bombardado, antaŭ unu monato la Strutino, la instrutino, alvenis al Grönköping. Vi povas imagi la intereson de la publiko, la streĉoplenan atmosferon en Grönköping, kie la Esperantistoj tiel klare komprenis la plej aktualan, plej valoran voĉon de la tempoj.

Bovobleko.

Prezidanto: Sed permesu al mi, ke mi transdonu la vorton al nia sekretariino, fraŭlino Eulalia Amanda Etcetera Löfkvist, kiu en kolorriĉa artikolo pentris la momentojn de tiu grava tago.

La sekretariino (leviĝas): La 30-an de oktobro: la pala suno ŝetas mirantajn okulojn al la kutime idilie ripozanta Grönköping, kiu nun bolas, svarmas, krias kaj bojas. En la amaso de la homoj, infanoj, malpacigantaj hundoj, ni vidas lin, la plej grandan, la urbestron, kiu kun la aliaj alvenis por saluti la grandan savonton de la ovkomerco kaj krizmastrumado, la Struton. La Strutino, ĉi indan reprezentanton de la virina sekso, kiu instruos al niaj kokinoj teorie kaj praktike, per kompreneblaj ekzemploj, kiel oni povas kovi grandajn ovojn. Belega tago! La homamaso kelkloke tumultiĝas kaj okazas bedaŭrindaj akcidentoj. La edzino de la buĉisto tretas sur la voston de Nero, la konata kaj ŝatata hundo de bankdirektoro Eliason, kiu de sia flanko prenas senkuponan viandopecon el la ne tute kriza figuro de la menciita sinjorino. La sinjorino donas du vangfrapojn al la filo de la bankdirektoro, kiu ne tute senplezure rigardis la bedaŭrindan okazaĵon. La kolero de la patro estas senlima, li iras kun koleraj paŝoj al la buĉist-edzino, kiu atendas, atendas ... Ho, kio estas ĉi tie? Renversiĝos la paco de la urbo? Sed ne! Venas la vagonaro kun sia valora ŝarĝo kaj ĉiu forgesas sian vundon, sian zorgon. Hundoj, homoj estas egalaj en la intereso. Ĉiu volas vidi la unuan struton de la lando, la pioniran struton de Grönköping, kiun sekvos la dua, tria, centa ... Ho, Grönköping, estu benataj la lingvo kaj la kapo de la kasistino (*lumigas ĝin per poŝlampo*), kiu alportis al ni tiun ĉi struton.

Sed nun, nun! Jen! La vagonaro! Mi vidas kirliĝan tumulton ĉirkaŭ granda kaĝo. Oni levas supran pordeton, la struto elŝovas sian gracion kapon. Ĉapeloj, manoj, etendiĝas al la ĉielo, mi puŝas min antaŭen kaj levas supren en ekstazo mian karan, hereditan sunombreton. Iam ĝi ŝirmis la kapon de mia praavino de la sunradioj. Sed kio? Kompatinda struto! Ĝi estis ege malsata. Ĝi glutis mian ombrelon, la ruĝan flagon de la staciestro, la kaskon de la fajrobrigadestro, kompatinda li preskaŭ sufokiĝis, ĝis oni fortranĉis la rimenon de la kasko, sed neniu pentis, neniu bedaŭris ion, ĉar ĉiu sciis, ke la oferoj donos sian frukton kaj kokinoj gravediĝos kaj naskiĝos, koviĝos strut-ovoj dank' al la instruo de la strutino.

Prezidanto: Ne daŭrigu fraŭlino Etcetera tiun ĉi rakonton, bedaŭrinde la tempo de nia disaŭdigo estas barita kaj

mi devas senigi la aŭskultantaron de tiu granda plezuro, kiun ĉiam signifas la multkolora kaj esprimriĉa lingvo de nia sekretario. Mi volas aldoni nur, ke intertempe la struto englutis, ankaŭ nian tutan kason, ne nur metafore, sed fakte, ĉar malbonŝance nia genia kasistino, kiu havis la kluban kason en sia valizeto, iom tro mire rigardis la struton, kiu senhezite englutis la valizeton kun la kluba aktivo, t. e. 18 kronoj kaj 60 oeroj. En tiu ĉi enhavo post granda peno ni revidis 3 kronojn kaj 60 oerojn. La pa-permono mistere malaperis poreterne.

Kaj nun Gesinjoroj, mi scias, ke la grava okazaĵo, pro kiu ni kolektiĝis, estas proksima. Ne nur la pritrakto de la perdo de la 18 kronoj sed ...

Kasistino: ... kaj 60 oeroj ...

Prezidanto: 18 kronoj kaj 60 oeroj, el kiuj ni tamen revidis 3 kronojn kaj 60 oerojn, jes, ne nur tio sed — ni volas doni la vorton al nia kasistino.

Kasistino: Aŭskultu! (*solene*): La struto kaj unu el niaj plej spertaj kokinoj sidas kune kaj proksimiĝas la tempo, kiu montros, ke ... jes, ili sidas unu apud la alia kaj baldaŭ ni vidos la ovon de la instrutino kaj la rezulton de sensacia eksperimento, la novan, reformitan kokinovon! Nun, nun plenumiĝos la gloro de Grönköping antaŭ ĉiuj eŭropaj urboj!

Komitatanoj (murmuras ekscitite).

Heroldo (enkuras kun malgranda kokinovo): Jen la ovo!

Prezidanto: Ĉu ... ĉu ... nur tion povis lerni nia ko-ko-kokino? Ĉu la instruo ne estis pli efika?

Heroldo: Ho jes! Sed ne la kokino lernis, kiel oni devas kovi grandajn ovojn, sed male, la struto lernis, kiel oni devas kovi malgrandajn ovojn. Kaj jen la nova strutovo.

La estraro (svenas kun korŝira krio. Kurteno.)

PIONIRO.

Rolf Nordenstreng estas unu el la plej fruaj pioniroj de Esperanto en Finnlando. Se iu dubas pri tio, mi povos montri al li manuskripton ankoraŭ restantan en mia posedo. Ĝi enhavas la vortareton de la plej unuaj lernolibroj de D-ro Esperanto. Sur la papero-kovrilo de la 10 grandaj paĝoj ni legas la jenon skribitan per la mano karakteriza de Zamenhof: "Biblioteko de la lingvo internacia Esperanto. Folio N-o Vortaro Esperanto-Finna. Verkis Rolf Nordenstreng. Kansainvalis-Suomalainen Sanasto. Nurnbergo. Presejo de W. Tümmel. 1895." Tiu 17-jara studento do tradukis por la maistro la finnan vortareton. Ĝi tamen ne estis presita ĉe Tümmel, kaj post kelka tempo Zamenhof sendis ĝin kun aliaj manuskriptoj al mi en Upsala por preso pere de la Kapitalo de D-ro Zamenhof, kio tamen ne okazis, sendube pro manko de mono. Mi konservu ĝin, rekomendis al mi la D-ro; kaj pro tio ĝi restas ĉe mi ankoraŭ nun.

Se ni serĉas la nomon Rolf Nordenstreng en la Enciklopedio de Esperanto, ni trovas, ke la historiistoj skribintaj por ĝi pri la movado en Finnlando nenion scias pri li. Tamen, tio estas domaĝo, ĉar li apartenas al la historio de nia movado. Dum mia tempo de agado en la Upsala klubo Nordenstreng estis inter niaj plej viglaj korespondantoj. Kaj entrepreninte en 1899 mian unuan vojaĝon en eksterlando, mi vizitis lin en Helsingfors, havis kun li memorindan kunestadon, kaj li montris al mi la urbon. En 1900, tiam fil. magistro, li translokiĝis al Upsala, fariĝis fil. lic. tie, kaj dokumentis sin per pluraj verkaĵoj specialisto i. a. pri la islanda lingvo kaj la homaj raso, pri kiuj li ankaŭ verkis en 1937 libron en esperanto.

Homo temperamenta kaj originala kun propra opinio pri ĉiuj aferoj, eĉ pri esperanto, Rolf Nordenstreng estas naskita la 4/2 1878, do en la pasinta monato li pasis la 65-jarlimon. Kvankam iom post festum, ni uzas la okazon gratuli la malnovan kaj maljunan samideanon pro longdaŭra, diligenta agado en la servado de la scienco.

Paul Nylén.

RAKBLAD "ESPERANTO"

"TUTMONDA" — de völkända, hållbara rakbladen finnas ännu i förkrigs-kvalité och -pris.
per st. 0:20
10 st. 1:70
Med oms. och porto 2:—

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO
Fack 698, Stockholm 1.

SEF Spalten.

FRAN FÖRBUNDSKASSÖREN.

SEF:s bokslut för 1942.

uppvisar en förlust av kr. 96:—. Att förlusten kunnat begränsas till detta relativt låga belopp ha vi helt och hållet våra medlemmars givmildhet att tacka för, därigenom att de så frikostigt med bidrag till lokalhyra m. m. och inte minst med sina "julklappar" hjälpt oss att klara av de nödvändigaste utgifterna. Det är emellertid inte otänkbart att vi hade kunnat undvika även denna förlust på 96:— kr., om alla klubbar hade sänt in sina avgifter i god tid. Vi kunna omöjligt vänta hur länge som helst på avgifterna, då ju böckerna måste avslutas i tid för deklarationen. Det är vår förhoppning att resultatet skall bli bättre med det nya system som införts i år. Den ekonomiska ställningen är kanske något bättre än vad som framgår av bokslutet, i det att värdet av den under året inköpta dupliceringsapparaten, vilken helt avskrivits, ju mer än väl täcker förlusten.

Ombudsmannafonden (postgiro 2012).

Sedan redovisningen i novembernumret 1942 har endast en ny teckning tillkommit, nämligen Helge Andrén, Lyckeboatan 22, Malmö, som tecknat 3:— kr. för tre år, alltså tillsammans 9:— kr. Förut har redovisats kr. 4.707:08, varför teckningen nu är uppe i kr. 4.716:08.

Det är emellertid att observera, att detta är tecknade belopp, varav en stor del ännu icke är förfallen till betalning. De hittills inbetalda bidragen äro nu förbrukade och vi ha till och med inte kunnat utbetala full subvention för de sist förflutna månaderna. Vi få därför uppmana alla bidragstecknare, som ännu restera med inbetalningen för 2:a verksamhetsåret, att med det snaraste insända utlovade belopp. Vi hoppas även att klubbarna skola göra allt vad de kunna för att skaffa nya teckningar med de teckningsblock vi för någon tid sedan tillställde dem.

En julklapp åt SEF.

Vi lämna här redovisning över julklapparna till SEF:	
David Sölvén, Stockholm	5:—
Bertil Åkerberg, Stockholm	3:—
Sven Möllestad, Lundevärv	2:—
K. J. Moberg, Ängby	4:—
A. Andersson, Järvsö	2:—
Paul Nylén, Huddinge	3:—
Teodor Julin, Stockholm	10:—
Ella Nilsson, Sölvesborg	2:—
Lisa Larsson, Stockholm	4:—
Sune Ahlm, Stockholm	2:—
Motala Esperanto-Klubb	3:—
S. Andersson, Smedjebacken	2:—
Ebba Andersson, Göteborg	2:—
Jan Strönne, Malmö	2:—
Linus Andrén, Lindesberg	2:—
G. Wolmer, Tungelsta	2:—
I. Svensson, Tibro	3:—
David Sölvén, Stockholm	5:—
Martin Eriksson, Stockholm	2:—
Sven Alexandersson, Stockholm	2:—
Tore Sjöblom, Stockholm	2:—
Helmi Josefsson, Stockholm	3:—
Elisabeth Olsson, Stockholm	5:—
Harry Törnskog, Stockholm	2:—
Eva Pettersson, Stockholm	2:—
Ester Eriksson, Stockholm	2:—
Naëmi Johannesson, Stockholm	2:—
Per Svensson, Huddinge	2:—
Alfhild Svedmark, Stockholm	2:—
Bjarne Beckman, Strängnäs	50:—
Arvid Karlsson, Göteborg	2:—
Sven Brogren, Örebro	2:—
Paul Isacson, Älgårås	2:—
Folke Nilsson, Aled	2:—
Emil Lundkvist, Luleå	2:50
E. V. Ahlin, Brovallen	2:50

Werner Hägglund, Stockholm	2:—
Albert Björnemo, Våmhus	3:—
Bernh. Lavén, Örebro	2:—
Agda Olsson, Göteborg	5:—
Erik Lundvall, Tuna-Hästberg	2:—
Malmö Esperanto-Förening	10:—
Örebro Esperanto-Societo	2:—
J. O. Nilsson, Hälsingborg	2:—
Thure Wendt, Hälsingborg	2:—
Einar Lemke, Hälsingborg	2:—
John Fogelberg, Hälsingborg	2:—
Fred. E. Fernström, Hälsingborg	2:—
Kumla Esperanto-Förening	2:—
Martin Fejde, Jönköping	10:—
Erik Malmkvist, Äppelviken	5:—
J. W. Öhlund, Sandslån	2:50
Karl Wästfelt, Stockholm	2:—
Karlskoga Esperanto-Förening	23:—
Bengt Joelsson, Köping	10:—
Birger Gerdman, Stockholm	2:—
Ingrid Selander, Stockholm	2:—
Wald. Linder, Stockholm	2:—
Alfred Eriksen, Stockholm	2:—
Stellan Engholm, Ludvika	1:—
Olga Engholm, Ludvika	1:—
Berta Evert, Stockholm	2:—

S:ma kr. 249:50

Under Stockholms Esperanto-Förenings julfest den 6 jan. företogs dragning på julklappskvittona, varvid nedanstående personer erhöles bokpris:

Bokpris nr 1 (50 jarojn kun Paul Nylén, bibliofiluppl.) tillföll Werner Hägglund, Stockholm (nr 41), nr 2 (Sveda Antologio, häftad) gick till Albert Björnemo, Våmhus (nr 48), nr 3 (Gösta Berling, häftad) vann Elisabeth Olsson, Stockholm (nr 27), nr 4 (Tra Sovaga Kamcatko, bunden) erhöles Malmö Esperanto-Förening (nr 47), både nr 5 och nr 6 gick till Teodor Julin (nr 9 o. 8), det var Hindo rigardas Svedlandon, häftad, och La homaj rasoj de la mondo, bunden, nr 7 slutligen (La konscienco riproças) tillföll Karlskoga Esperanto-Förening (nr 62).

Vi be att få gratulera vinnarna och passa på samma gång på att tacka alla givare på det hjärtligaste. Vårt varma tack även till Förlagsföreningen, som haft vänligheten skänka bokprisen. De vinnare som redan ägde den bok de vunnit ha genom tillmötesgående från Förlagsföreningen fått byta ut den mot någon annan bok i samma prisläge.

Birger Gerdman.

FÖRBUNDSSEKRETERAREN.

La novaj membrokartoj ĉie ricevis aprobon kaj la sistemo funkcias bonege. Se la grupo ensendas multajn kopiojn de membrokartoj samtempe, ĝi povas sendi kiel "Affärshandlingar" en nefermita koverto kun 20 öre afranko. En tia letero oni ankaŭ povas kunsendi raportfoliojn kaj kartojn.

*

Kontakto jam atingita kun la grupoj en Grästorp, Sala, Hudiksvall kaj Malmköping. En Sundbyberg oni intencas revivigi la esperantistan vivon.

*

SEF traktas kun la organizo "Hjälp krigets offer" pri la ebleco liveri studmaterialon de esperanto al militkaptitoj. Se ni atingos rezulton ni revenos al la afero.

S a l e x.

OMBUDSMANNEN.

Ombudsmannen deltog den 5/1 som en av föreläsarna vid Kumla Ungdomsråds föredragsserie: "Skolan och den fria folkbildningen". Samtidigt hölls utställning med esperantoavdelning ordnad av Esperantoklubben i Kumla.

Efter arbete hemma i Örebro fortsatte ombudsmannen sina resor. Den 15/1 och 16/1 hölls föredrag i Krylbo och Folkärna och resan fortsatte över Borlänge till Falun, där föredrag hölls 18/1 i Läroverket och Seminariet. Resan gick sedan, med uppehåll och föredrag i Rättvik till Våmhus, där magister Björnemo ordnade föredrag i sockenstugan. Ombudsmannen fick här träffa en f. d. elev från sina kurser i Warschau och lära känna den kurs för folkskoleelever, som hr Björnemo leder.

Den 21/1 höll hr Morariu föredrag i Orsa och deltog i ett esperantosammanträde. Resan gick sedan över Vi-karbyn och Rättvik (föredrag på båda platserna) åter till Falun, där 2 skolföredrag hölls. Efter uppehåll i Örebro deltog ombudsmannen i årsmöte med esp.-klubben i Krylbo 30/1 på resa till Sandviken, där 3 föredrag hölls 1—2/2. Efter föredrag och esp.-lektion i Åshammar besökte ombudsmannen Norberg (föredrag och provlektion) och fortsatte sedan till klubbmöte i Gävle 4/2 och föredrag i Bomhus, där hr Morariu bl. a. hade ett intressant sammanträffande med den mångspråkkunnige disponenten Boman. Resan gick sedan med föredrag i Storvik och Kungsgården till Sandviken, där ett nytt esp.-fält synes vara att söka bland de internationellt arbetande bågskyttarna.

Beträffande Kungsgården gör hr Morariu i sin dagbok bl. a. följande anteckning:

La sindiko protokoligas profundan dankon al altaĝa kaj altenergia samideanino Maria Andersson, Söderåsen, kaj ŝia gastama fratino pro modela organizo de sindika restado kun 3 prelegoj en 3 lernejoj, ĉiu postsekvita de provleciono esperanta."

Red. kan tillägga, att frk Andersson fullföljer provlektionerna med 3 kurser i de 3 skolorna.

Den 11—14/2 besöktes Söderhamn, Sundsvall och Bollnäs med barn-kurs i Söderhamn under ledning av magister Stridell. Den 15—18/2 ägnades Sundsvall och Härnösand, där klubbmöten hölls och ett antal föredrag. Den 19—21/2 besöktes Nordingrå, Östanö och Strömsborg, där Logen Havsörn, Östbygdens fredsförening och SGU voro värdar. Resan gick sedan över Kramfors till Långsele för föredrag och klubbmöte den 22/2 och vidare till Sollefteå, varefter resan norrut avbröts.

I Sundsvall mötte grosshandlare Lalander, som framlade vissa förslag om förberedelser för efterkrigspropaganda. Som ett glädjande resultat av förra besöket kan ombudsmannen anteckna en av frk Dahlström ledd ungdomskurs.

Efter föredrag i Hudiksvall 25/2 och Söderhamn 26/2 deltog ombudsmannen i esperantomöte i Gävle 26/2 och höll ett livligt uppskattat roande föredrag i Kommunala Flickskolan den 27/2.

Ombudsmannen, vilkens adress f. n. är Örebro, återtar den 10 mars sina kurser i Jönköping.

Nils Nordlund †

La gimnazio instruisto en Kristianstad Nils Nordlund mortis la 11-an de februaro, 71-jara. Esperantisto de 1917 kaŭze de porpaca intereso, li partoprenis la Skandinavanan kongreson en Gotenburgo en 1918. Kiam la Sveda Instruista Esperanto-Federacio fondiĝis tie, li estis elektita ĝia unua prezidanto. Li ankaŭ agadis kiel kursgvidanto kaj eldonis lernolibrojn kaj vortaretojn de Esperanto.

En la urbo, en kiu li dum siaj plej agemaj jaroj laboris, li lasas post si tre estimplanan memoron. Ni citas el la nekrologo de Kristianstadsbladet la jenon:

Dum la longa tempo je kiu Nils Nordlund estis ligita ĉe la gimnazio de nia urbo, oni konis lin kiel lertan kaj laboreman instruiston, kiu pere de sia modesta maniero, sia trankvila kaj valora instruado akiris konfidon kaj estimon de siaj kolegoj kiel ankaŭ de siaj lernantoj. Nils Nordlund estis tia instruisto, kia ne opiniis, ke la ĉefa tasko de instruisto estu demandadi sed estu instrui, nome disdoni al aliuloj de sia propra riĉa fondo de scio.

Skänk Eder själv

SVEDA ANTOLOGIO!

Det bästa i svensk litteratur, i ett förnämligt urval och i förstklassig översättning!

Ett av de mest gedigna verken i Esperantos litteratur!

Elegant utstyrsel.

Häft. kr. 8:50. Inb. kr. 10:—.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO
Fack 698, Stockholm 1.

SEF:s årsmöte i Hälsingborg den 12-14 juni 1943.

Kongressbyrå förlägges till Grand Hotel, Hälsingborg.

Öppningshögtidligheten äger rum pingstafton kl. 19,30 å rådhuset, där även pingstdagens förhandlingar ske.

Supé med dans pingstafton kl. 20.30 i Stenbockssalen, Grand Hotel, som ligger i omedelbar närhet av rådhuset.

Teaterafton planeras för pingstdagens kväll, och den avslutas utomhus, om vädret tillåter.

Programmets ytterligare detaljer meddelas i nästa tidningsnummer, då även uppgifter ang. anmälningar etc. komma att lämnas.

Reservera redan nu pingsten för SEF:s årsmöte — alltid lika intressant.

Sommaruniversitetet i Lund-Malmö i omedelbar anslutning till årsmötet. Se särskilt meddelande.

EN NY BOK.

MALJUNULO MIGRAS. — VENGO. Du kamparaj noveloj. De Stellan Engholm. Förlagsföreningen Esperanto, Fack 698, Stockholm 1. Pris kr. 1:50 (+ oms. och porto).

När det kommer en ny bok av Stellan Engholm vet man alltid, att det är något värdefullt. Det är inte bara vi esperantister här hemma som vet det — det har man kommit underfund med litet varstans i världen sedan Engholm för en del år sedan erövrade första priset i en internationell romanpristävlan på esperanto. Sedan dess har han kommit ut med några böcker till, alla mottagna med den uppskattning de är värda, och nu mitt under brinnande krig kommer hans senaste. Det är visserligen en liten bok, men en god sådan.

Bokens karaktärer är tecknade med psykologisk skarpblick, lugnt och stilla löper handlingen till sitt logiska slut. I den första novellen "Maljunulo migras" följer man med en sympati, som är så stark att man själv värms därav, den gamle Nilssons försök att fly från hem och undan vardagens motigheter, som blivit honom övermäktiga, och med innerlig glädje anar man den lättnad, som nog blir hans, trots att han till slut måste vända åter hem.

"Vengo", den andra novellen, är intressant på ett helt annat sätt. Där anar man pedagogens sätt att ta på saker och ting, och det skulle förvåna om inte novellen är ett försök att ge uttryck åt vissa författaren-pedagogens synpunkter beträffande människans benägenhet att hämnas, varvid han synes vilja visa samma uppfattning, som den novellens huvudfigur gav uttryck åt efter fullbordad hämnd: "Det tjänade egentligen ingenting till."

Det är det anmärkningsvärda med Engholms böcker, att medan man läser dem, tycks allt så okomplicerat och naturligt, det finns inte plats för mera än vad som står på raden. Men långt efteråt kan man plötsligt minnas ett yttrande, se en scen, och man frapperas över den klarhet, varmed de så där efteråt framstå. Sådant brukar vara en god författares särmärke.

BE.n.

Skånes distrikt av SEF

kallas härmed till **ARSMÖTE** söndagen den 21 mars 1943 å konditori Svea i Hörby med början kl. 16.00. Ärenden enl. stadgarna samt enl. föredragningslista, som kommer att i god tid före årsmötet tillställas klubbarna. Alla skåneesperantister inbjudas delta. Efter förhandlingarna teaterföreställning av Hörbyklubben och föredrag av D:r Szilágyi: "12 landoj inter 2 militoj".

Styrelsen.

El Finnlando.

Laborista Esperanto-klubo de Turku (Åbo) havis sian jarkunvenon la 15-an de januaro. Post la komuna kantado de la himno "La fratoj al luma labor", la prezidanto bonvensalutis la membrojn, kiuj multnombre estis alvenintaj.

Al la kunveno estis senditaj kelkaj salutleteroj el enlando kaj Svedujo.

Oni laŭtlegis la agadraporton, el kiu estas menciata, ke al la lingvaj kursoj, kiuj komencis aŭtune, anoncis sin 20 personoj. Preskaŭ ĉiuj ankoraŭ tre entuziasme daŭrigas la lingvolernadon, kunvenante ĉiun lundon en la laborista domo. La klubo estas ricevinta kelkajn libro-donacojn, por sia biblioteko (ankaŭ el Svedujo) pro kiuj ni dankas la donacintojn. La biblioteko enhavas jam ĉirkaŭ 50 esp.-lingvajn librojn.

Sekvis tre interesa prelego de A. Kylänpää pri la temo "Nova Eŭropo kaj ties komunlingvo". En la parolo li diris, kiel naskiĝos Nova Eŭropo kun nova mondpercepto, ĉar tiel postulas la mondevoluo, sed ke ĝi bezonas ankaŭ komunan lingvon por paca kaj harmonia kunvivado. Tiu lingvo devas esti lingvo neŭtrala, por ke ĉiuj povu egale posedi ĝin. Esperanto estas tiu lingvo, kiu plenumos ĉiujn postulojn de la vivo.

Post la kafopaŭzo oni elektis la estraron por 1943: Br. Lehtonen, prez.; Arth. Tähtinen, sekr.; L. Storm, kasisto; A. Kylänpää, bibliotekisto kaj kursgvidanto; H. Vihermä, Aino Pirttikangas, Osmar Terä kaj F. Ojala, ĉiuj estis reelektitaj.

Post kiam ankoraŭ diversaj aferoj estis pritrakitaj la prezidanto finigis la kunvenon. Ĉi tiu kunveno montris, ke malgraŭ la malfacilaĵoj la intereso por nia kara lingvo vivas inter la laboristoj en Turku.

Adreso de la klubo estas: Turku, Työväentalo.

Pressinformation.

Oni dum la jaro ne vidis multajn raportojn de Pressinformation. Ĝi tamen vivas. Per siaj kunlaborantoj. Mi ricevis dum la jaro 1942 367 artikolojn, longajn kaj mallongajn, kaj inkluzive pagitajn reklamojn. La tuta longo de tiuj artikoloj estas 118 metroj. El la artikoloj Pressinformation sendis nur 7 kun suma longo de 114 cm. La nombroj de gazetoj, kiuj iom presis pri esperanto, estas 108.

La senkompare plej multaj artikoloj estas kaŭzitaĵoj de la sindiko, kiu dum siaj vojaĝoj tra la lando diligente atakis la redaktojn. Sed ankaŭ s-ro Fejde estis tre sukcesa sur tiu ĉi kampo. Mi ricevis 33 tondaĵojn pri lia artikolo "En idealist". Certe estas ankoraŭ kelkaj aperoj de tiu artikolo. Pro informoj el alia fonto mi kredas, ke entute aperis tiu artikolo almenaŭ 45 fojojn. Do, la sindiko kaj s-ro Fejde estas la vera Pressinformation, ne mi. Tamen, la kolektado havas valoron. Se SEF konservas la tondaĵojn, ili estos ekzemple bona fonto por la historiistoj de la esperantomovado.

Mi kaptas la okazon danki al ĉiuj fidelaj kunlaborantoj tra la lando kaj esperas, ke oni daŭrigos sendi al mi tondaĵojn pri esperanto kaj pri aliaj lingvaj problemoj. Nun, kiam oni laboras tiom multe pri la novarangĝo de la lernejo, raporto pri ĉiaj planoj pri prilingva instruado estas valoraj. Ni devas atenti la evoluon sur tiu ĉi kampo kaj provi antaŭenpuŝi niajn postenojn. — Se oni povas sendi la tondaĵojn tuj post la apero de la artikoloj, estas des pli bone.

Oskar Svantesson.
Fågelfångaregatan 20,
Göteborg.

Sveda Instruista Esperanto-Federacio (Svenska Lärares Esperanto-Förbund)

Fågelfångaregatan 20
Telefon 14 93 43

Göteborg V
Postgiro 3 14 30

Sommaruniversitetet.

Namn: Svenska Esperanto-Institutets sommaruniversitet 1943.

Tid: 15—19 juni 1943. SEF:s årsmöte i Hälsingborg avslutas annandag pingst (14/6), och sommaruniversitetet öppnas följande dag på kvällen & universitetet i Lund.

Platser: Lund (2 dagar) och Malmö (3 dagar).

Hotell: Varje deltagare kan välja bostad (hotell, pensionat etc.) först i Lund och sedan i Malmö, men vederbörande kan också bo i en av städerna hela tiden. Förbindelserna mellan Malmö och Lund äro mycket goda, och restiden är 15 minuter.

Kursavgift: 10 kronor för hela kursen.

Program: Föreläsningar 2 tim. varje förmiddag (med undantag av första dagen) samt 2 à 3 föreläsningar varje kväll jämte samkväm etc. Övriga timmar på dagen ägnas åt utflykter, bad etc. Som föreläsare komma att medverka ett flertal kända esperantister.

Adress: Anmälningar, avgifter och förfrågningar ställas till institutets ombud Jan Ströme, Amiralsgatan 36, Malmö, och anmälan bör göras så fort som möjligt. Därvid skall även uppgivas, huruvida vederbörande önskar beställa rum & hotell och pensionat.

Påminnelse: Förlägg Eder semester till Skåne under universitetsveckan. Planera redan nu.

SVEDA KRONIKO

BORLANGE-DOMNARVET. Nia klubo havis la 18an de februaro sian jarkunvenon. Laŭ la estrara jarrakonto la klubo je la jarfino 1942 havis 15 membrojn. Depost oktobro ni dum ĉiu kunveno studas la tre interesan kurson de "Esperanta Studservo", kiu al ĉiu partoprenanto donas multan plezuron kaj riĉajn enrigardojn en la grammatikon kaj historion de Esperanto. La tuta malnova estraro de nia klubo estis reelektita, nome A. Vadfors, prez., E. Karlsson, v. prez., S. Lundin, kasisto, M. Jansson, sekr., kaj M. Aspenström. Anstataŭ lunde nia klubo nuntempe kunvenas ĉiun duan jaŭdon.

M. J.

EKSJÖ Esperanto-förening jarkunvenis la 11an de februaro. La diversaj raporto estis aprobataj. La estraro reelektiĝis: Prez. Carl Ekström, sekr. R. Carlson, kas. J. Lönn. La klubo kunvenas dufoje monate, kaj la studtemo estas "Esperanta Studservo".

Sekr.

ESLÖV. Nia esp.klubo finis sian aŭtunsemestron per eta kristnaskfestoj en sia nova ejo en Västerlånggatan la 19an de decembro 1942.

Estis agrabla kunveno. La klubo samtempe festis sian dekjar-jubileon kaj kantis tial nove verkitan kanteton pri la aktiveco dum la jardeko 1932—1942.

La 14an de januaro 1943 komenciĝis la printempsemestra studlaboro. — La 12an de februaro la klubo jarkunvenis. La estraro reelektiĝis: prez. E. Eriksson, kas. A. Anderberg, aliaj membroj estas B. Melin, G. O. Karlsson kaj H. Lindkvist. Ankaŭ la revizoroj K. Larsson kaj H. Wall, reelektiĝis. IEL-delegito fariĝis G. O. Karlsson.

Nova kurso komenciĝos la 16an de februaro. Tiun kurson gvidos F. Szilágyi.

G. O. K.

HALSINGBORG, Esperanto-Societo "La Espero". La 2an de novembro okazis nia ordinara kunveno en la domo de Jacob Hansen. Tuj post la malfermo nia prezidanto, s-ro Gustav Henriksson, anoncis, ke li devis ekŝiĝi pro diversaj kaŭzoj. Kaŭze de tio tre bedaŭrinda sciigo oni elektis s-ron Ossian Nilsson prezidi dum la kunveno. Ĉar s-ro H. persistis en sia intenco forlasi la societeton, malgraŭ ke multaj provis persvadi lin resti, decidis la

kunveno aprobi lian eksigon. La funkcia prezidanto en la nomo de la societo esprimis dankon al s-ro H. por lia oferema kaj neprofitema aktiveco kiel societa prezidanto ekde la fondo. — S-ro Morariu lerte gvidis la du komencajn kursojn ĝis la kristnaska tempo. Ili nun daŭrigas sub gvidado de nia eminenta d-ro F. Szilágyi. — Je neordinara kunveno (17/11) la societanoj tre ĝojis pro la ricevo de bela kaj multekosta donaco al la societo. Temis pri prezidanta frapilo kun memora gravuraĵo sur alnajlita arĝenta lameno. La malavara donacinto estis nia eksprezidanto, s-ro Henriksson, al kiu la societo sendis dankleteron. Ĉeestis la sindiko, kiu faris interesan paroladon pri siaj Esperanto-laboroj ĉilande dum la vojaĝo aŭtuna. — Inter decidoj je nia ordinara kunveno (1/12) la plej grava estis plialtiĝo de nia jarkotizo ĝis 10 kronoj, inkluzive deŭigan abonon de la sveda Esperanto-gazeto. — En la gildejo de Jacob Hansen ni aranĝis Lucio-feston la 13an de decembro. Partoprenis 60 personoj. La ekonomia rezultato estis bona. Menciinde estas, ke inter niaj gastoj troviĝis ankaŭ konata kaj tre ŝatata samideano s-ro inĝeniero R. Pehrsson el Stockholm, kiu, hazarde traveturante nian urbon en tiu tago, estis afabla honori nin per sia ĉeesto. — 19/1-43. Jarkunveno. Kiel estraron en la nuna jaro la societo elektis jene: Ossian Nilsson, prez., Fred. E. Fernström, vicprez., John Fogelberg, sekr., Thure Wendt, kasisto. Revizoroj: s-ino Ebba Persson kaj f-ino Ester Andersson. Aliĝis 6 membroj. — En la gastama hejmo de gesinjoroj Lemke okazis (13/2) nia februara kunveno. Tiam oni kompletigis la estraron per elekto de s-ro Einar Lemke, kies funkcio estas vicsekr. Gesinjoroj L. riĉe regalis la ĉeestantaron ĉe festene aranĝita longtablo. Dum tre agrabla atmosfero la gaja festeno daŭris ĝis en la unuaj matenhoroj. Al la gastamaj invitintoj nia prezidanto transdonis memordonacon kaj faris la dankparolon. — Nia kongresa komitato streĉe laboras. Baldaŭ ĝi estos preta elsendi la invitilojn al la pentekosta jarkunveno de SEF en Hälsingborg. Fbg.

KRISTIANSTAD. Esperantoklubben La Verda Stelo har hållit årsmöte å TBV:s studielokal under ordförandeskap av arbetschef B. Johnsson. Av styrelseberättelsen framgick bland annat att en nybörjarcirkel bildats inom klubben och anslutits till ABF. Till styrelse för 1943 valdes hrr B. Johnsson ordf. och studieledare A. Flycht v. ordf., E. Rohdin sekr., P. O. Pärsson v. sekr. och T. Levin, kassör. Styrelsesuppl. fruarna Hanna Levin och Agnes Pärsson. Till revisorer valdes hr Y. Nilsson och E. Persson med hr F. Björk som suppl. Till representant vid Skånes distrikt av Sv. Esperanto-Förbundets årsmöte valdes ingenjör A. Flycht. Från Svenska Esperanto-Institutet överlämnades ett diplom, som klubben tilldelats för seger i en av institutet anordnad examenstävling åren 1941—1942. Klubben beslöt att bordlägga en inbjudan om anslutning till lokalkommittén av Världssamling för Fred.

Under januari månad vunno 4 nya medlemmar inträde i klubben.

Vid efterföljande samkväm medverkade malmöesperantisterna hr och fru Helge Andrén med en sketch på esperanto: "Malfacila elekto". Herr Andrén skördade ett ovationsartat bifall genom sin maskeringskonst och utmärkta framförande av "Professor X — Humoristisk föreläsning om de senaste arkeologiska fynden".

KRYLBO. La movado ĉi tie rimarkinde revigliĝis. La klubo ne havas grandan membraron, nur 11, kaj el ili pluraj loĝas en Avesta, sed ĉiuj estas sindonaj al la afero. 31.1 okazis la jarkunveno, en kiu ankaŭ la sindiko T. Morariu partoprenis kaj kontribuis al la programo per interesa prelegeto pri siaj vojaĝoj en mezeŭropo. Estraro dum 1943 fariĝis: Prez. Elon Johansson, vicprez. Valdemar Henriksson, sekr. Karl Persson, kasisto Birger Nordström.

Nun laboras kurso por komencantoj en Krylbo gvidata de s-ano Karl Bengtsson. La partoprenantoj ne estas multaj sed lernemaj.

En komenco de februaro alvenis letero al s-ano Bengtsson de esperantistino en Rosario en Argentino. La letero, kiu estis survoje dum du monatoj kvankam sendita kiel flugpoŝto, rakontis i. a. ke raporto, kiun s-ano Bengtsson en pli frua letero skribis pri la kongreso en

Borås, estis laŭlegata en la argentina radio dum esperanta elsendo. En Argentino la esperanta laboro daŭrigas, sed oni plendas pro maloftaj sciigoj el Eŭropo, kaŭzita de la milito.

Morariu sufiĉe ofte vizitas Krylbo, kiam li dumvojaĝe trapasas la lokon, kaj tiuj vizitoj, kvankam ofte fulmeaj, estas tre vigligaj kaj ŝatataj.

Du semajnojn dum la aŭtuno ni aranĝis ekspozicion en elmontra fenestro. Ni montris librojn, kartojn, gramatikaĵojn ktp, kaj vere tre multaj rigardadis la fenestron.

Pri la utilo kaj neceso trapasi ekzamenon ni diskutis en la klubo, kaj ni decidis utiligi je oportuna okazo nian flugantan sindikon kiel buŝan ekzamenanton por la alta ekzameno.

La plej multaj el la membroj abonas la gazeton, kaj pluraj el ili havas konsiderinde grandan esperantan bibliotekon. Esperanto vivas ĉi tie, tio estas nia informo al la aliaj kluboj. M. P.

MALMÖ. 29.1. La klubo jarkunsidis en la Studhejmo sub prezido de Erik Olsson. La jara raporto kaj tiu de la revizoroj kun dankemo estis metataj al la dokumentoj.

La estraro por 1943 post la elektoj: Jan Ströme, prez.; Oscar Runerheim, vicprez.; Ester Andrén, sekr.; Hildur Wallin, vicsekr.; Gösta Henriksson, kasisto kaj estro de la studhejmo; Erik Fredin, klubmastro; Helge Andrén, vicklubmastro; Sixten Clausson, studgvidanto kaj Wilhelm Johansson, bibliotekisto. Anstataŭantoj: Erik Olsson kaj Clary Hansson. Kiel revizoroj estis elektitaj: Maria Persson kaj Vera Brandt. S-ino Ester Andrén, kiu respondas por la eldono de "La Folio", nia kluba gazeto, promesis ankaŭ dum la nuna jaro fari tiun grandan laboron. Dum la kaftrinkado s-ro G. Henriksson honoris per eta parolado du partoprenantojn, kiuj dum 25 jaroj apartenis la klubon, nome Erik Olsson kaj Martin Carlsson. — 16.2. Festeno kun tre varia programo. Violon-solo kaj violonduo kun piano. La estrarmembroj rakontis pri korespondaj memoroj esperantaj kun multaj ridindaj momentoj de la antaŭmilita tempo. Ekzemple: Iu kiel nova esperantisto skribis al sia nederlanda korespondanto: "Se mi ne havos tro multe da laboro mi certe venos al via naskiĝtago." La tuta hejmo de la nederlanda amiko pro tio iĝis preskaŭ tute renversita. La naskiĝtago venis kaj forpasis sed neniu sveda vizito ...

Poŝtkartoj de la tuta mondo estis montritaj lumbilde. H-dur.

SUNDBYBERG. La 18-an de febr. kolektiĝis kelkaj samideanoj en Sundbyberg por revivigi la ĉi tie iam estintan Esperanto-Klubon. Estis elektita estraro tri-persona, nome: S. E. Bohlin, prez., J. Wallerstedt, kas., kaj S. Stockstad, sekr. Revizoroj fariĝis la sinjorinoj G. Löfgren kaj V. Gustavsson. B-n.

Jarraporto por 1942 el TRANAS.

Kvankam la terura mondmilito ankoraŭ daŭrigas kaj nia ideo dum tia tempo nature veliras en kontraŭvento, nia malgranda klubo vivas kaj ne malvigligiĝis.

Ja estas vere ke la klubo ne ricevis novajn membrojn dum la jaro, sed la membroj tamen montris intereson kaj subtenis la kontakton kun la klubo. Ni do havas 12 membrojn en la klubo, kaj ni havis 8 kunvenojn dum la jaro. Nia sindiko, redaktoro T. Morariu, vizitis nin la 18-an de septembro kaj amuzis kaj instruis nin legante leterojn de amikoj en Francujo, Anglujo kaj Norvegio. Ĉi tiuj leteroj montris ke nia lingvo ankoraŭ vivas en la mondo. Nia klubo havis ankaŭ viziton de la s-anoj F. Szilágyi kaj E. Bepperling kaj je ambaŭ tiuj okazoj ni ekzercis la lingvon, gramatikon k.t.p. Multaj el la membroj partoprenas nian studrondon, en kiu ni studas "Es-

Stockholmsesperantisternas gemensamma marsmöte.

Vid Stockholms Esperantoförenings propagandaafon onsdagen den 17 mars kl. 20 talar Borgmästare Carl Lindhagen över ämnet Esperanto och världsfreden, ett aktionsprogram. Dessutom berättar folkskollärare Ernfriid Malmgren om Rom-kongressen 1935 samt visar ljusbilder. Fröken Maud Ekberg sjunger, deklamerar och musicerar. Kaffe serveras till ett pris av 1 kr.

Lokal: Luntmakaregatan 15, 1 tr., Stockholm.

peranta Studservo". 100 ekz. de la propaganda numero de La Espero niaj membroj aĉetis por distribuo. Ili ankaŭ aĉetis esperantan literaturon, ekzemple La lasta vojaĝo de Scott, Kvindek jarojn kun Paul Nylén k. a. La plej multaj de la membroj abonas "La Esperon".

La estraro por 1943: red. Yngve Svensson, prez.; instruisto Ivar Albertsson, vicprez.; fil. mag. Sven Borg, kas.; instruisto Ruben Andersson, sekr., kaj f-ino Linnéa Fransson. Revizoroj: s-roj J. F. Franzén kaj Ake Wiman; anstataŭanto s-ro Gustaf Löf. IEL-delegito s-ro Yngve Svensson. Delegito por Förlagsföreningen Esperanto kaj reprezentanto en "Reso" s-ro Sven Borg. Reprezentanto en "Tranås Ungdoms- och Bildningsråd" s-ro Ake Wiman, anstataŭanto f-ino Linnéa Fransson. Fabrikestro J. F. Franzén, kiu pro sia sanstato malakceptis reelekton en la estraro, estis kore dankita pro sia bona laboro kiel kasisto dum multaj jaroj.

R. A.

UPPSALA. Esperanto-societo de Uppsala havis sian jarkunvenon la 2-an de februaro 1943 sub prezido de sinjoro Sven Lind. Ĉirkaŭ 20 membroj aĉetis. El la estrara jarraporto evidentiĝas, ke la societo dum la jaro 1942 havis 15 ordinarajn kunvenojn, sufiĉe bone vizititajn. La formoj por la kunvenoj estis variaj kaj bonaj, kaj la membroj favore kunhelpis kun la programoj per muziko, kanto k.t.p. Dum la somero estis 5 ekskursoj aranĝitaj al diversaj lokoj en la proksimeco de la urbo. La sindiko T. Morariu du fojojn vizitis la societon. La societo je la fino de 1942 konsistis el 49 membroj.

Kiel estraron por la jaro 1943 la societo elektis jene: prez. Gösta Norling, vicprez. f-ino Emy Lindmark, sekr. Anders Kohlm, vicsekr. Ernst Linder kaj kasisto Torvald Vedlund, ĉiuj reelektitaj. Anstataŭantoj fariĝis: Gösta Lundin kaj Sven Lind. Laŭ propono de la estraro la membrotizo por la jaro fiksiĝis je 6:— kronoj.

Post la jarkunveno sekvis agrabla kunestado.

A. K.

VETLANDA Esperanto-klubo jarkunvenis la 1an de febr. 1943. Estrara kaj revizora raporto estis prezentitaj. La klubo aŭtune startis daŭrigan studrondon en esperanto. La estraro bone prizorgis la propagandon, libroj kaj gazetoj estis venditaj kaj ĉiuj membroj abonis "La Espero" por 1943. La kaso dum la jaro balancis je kr. 235:17. Kiel prezidanto estis reelektita s-ro Erik Karlsson, kasisto Arne Sjögren, sekr. Thure Malm. Ceteraj membroj en la estraro fariĝis Gösta Hansson kaj Gustav Karlsson. Reprezentanto en Vetlanda loka sekcio de ABF fariĝis s-ro Torsten Ekvall.

T. M.

ÖREBRO Esperanto-Societo jarkunvenis la 2an de febr. en Kafejo Rörstrand. Kiel estraro estis elektitaj: Johnny Hollberg, prez.; Mauritz Aler, vicprez.; Olov Eliasson, sekr.; Ragnar Oscarsson, vicsekr., Harry Hultén, kas.; John Blomqvist, bibliotekisto, Gunnar Björk kaj Hjalmar Sahlberg anstataŭantoj. Örebro Esperanto-societo havas tiun ĉi jaron sian 20an datrevenon kaj oni decidis festi la tagon la 25an de marto. Sekr.

DEMANDO.

Cu vi scias, je kiu tago Zamenhof eldonis sian unuan lernolibron pri Esperanto? En kiuj lingvoj ĝi estis skribita?

Ebbe Vilborg.

Respondo:

La "Unua libro de Esperanto" estis lernolibro por rusoj (en rusa lingvo), presita ĉe H. Kelter en Varsovio, 1887.

Presita verko en Rusujo povis aperi en la librovendejoj nur post permeso de la cenzuro; tiu permeso havis la daton 14 julio 1887, kiu estas do la tago de l' apero de la unua Esperanto-libro.

Simile al ĉiu libro presita en Rusujo ĝi portas sur la dua paĝo daton; ĝi tamen estas la prespermeso, kiun la cenzuro sursignis al la manuskripto: 21 majo 1887.

PNn.

Svenska Esperanto-Tidningen**La Espero**

Organ för Svenska Esperanto-Förbundet

Postadr.: Box 698, Stockholm 1.

Redaktör: Eva Julin, Gps I a, Sthlm.

Ansvarig utgivare: W. Wahlund.

Prenumerationspris Från 1943: helt år kr. 4:— . Lösnummer 0:35. Utkommer en gång i månaden.

Annonspris: 20 öre pr mm. Korrespondensannons: 1:50.

Expedition: Förlagsföreningen Esperanto, Sveavägen 98, Stockholm. Tel. 31 65 01. Postgiro 578.

SVENSKA ESPERANTO-FÖRBUNDET (Sveda Esperanto-Federacio), Tegelbacken, Stockholm C. Tel. 20 00 43. Postgiro 20 12.

Avgiften i SEF: Direkt anslutna medlemmar erlägga 7:50 kr. pr år och erhålla tidningen gratis. Föreningar erlägga för varje medlem en årlig avgift av 2:— kr. Varje ansluten förening erhåller ett exemplar av tidningen gratis.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO u. p. a., postadress: Box 698, Stockholm. (Expedition: Sveavägen 98.) Tel. 31 65 01. (Förlagschefen: 10 53 27). Postgiro: 578. (Böcker, tidningar, korrespondenskurser o.s.v.).

SVENSKA ESPERANTO-INSTITUTET, Tegelbacken, Stockholm. Postgiro 5 15 11.

INTERNACIA ESPERANTO LIGO — IEL (Sveda Teritorio): Ĉefdelegito Karl Wästfelt, Cedergrensvägen 27, Stockholm 32. Poŝtĉeka konto 15 12 88. Kotizoj: Membro kun jarlibro kr. 3:—; Membro-Abonanto 8:—; Membro-Subtenanto 20:—; Patrono 80:—.

Övning ger färdighet!

För att lära sig språk fordras först och främst övning. En utmärkt övningslektyr finner ni i:

Esperanto-Kurso av V. Setälä. En liten trevlig läsebok med bilder och ordlista. **Kr. 0.50**

Kudlago. En fängslande berättelse om en liten eskimå. **Kr. 0.75**

Barbro kaj Eriko. En intressant brevväxling mellan en svensk flicka och en yngling från Tyrolen och en utmärkt övningsbok i Esperanto-korrespondens. **Kr. 0.60**

För oms. och porto 15 % tillägg. Frimärken mottagas som likvid.

FÖRLAGSFÖRENINGEN ESPERANTO

Fack 698, Stockholm 1.

KORESPONDADO.

MADRID (Hispanujo). Jcsé Luis Navarro, str. Molino de Viente 2, I, serĉas kontaktigi kun seriozaj kolektantoj por interŝanĝi ne uzitajn poŝtmarkojn. Skribu unue pri kondiĉoj.

Du francoj deksepjaraj deziras korespondi kun samjaruloj en Svedlando. Skribu al H. G. Henriksson, fako 68, Malung, kiu faros leteron aŭ donos adreson.

Presaron

en la artikolo "Kion diris Zamenhof pri neologismoj" en la januara n:o ni volas korekti, kvankam la inteligenta leganto jam mem sendube komprenis, ke la malgranda vorto ne forglitis el la frazo, kies ĝusta teksto estas la jena: "Sed tiuj novaj vortoj, kiuj ne troviĝas en la Universala Vortaro, estas nur private rekomendataj, sed tute ne oficiale ordonataj!"

